

Nasveti za ravnanje s plinskimi napeljavami, oskrbovanih iz rezervoarjev za utekočinjeni naftni plin (UNP):

- glavni zaporni ventil in drugi zaporni ventili na notranji plinski napeljavi morajo delovati brezhibno, biti stalno dostopni za uporabo in označeni,
- plinovodna napeljava mora biti zavarovana pred mehanskimi obremenitvami, poškodbami in vplivi korozije,
- cevi plinske napeljave morajo biti zanesljivo pritrjene,
- pri naknadnem zastiranjju nadometne plinske napeljave je potrebno zagotoviti zadostno prezračevanje ter poskrbeti za prezračevanje prostorov med napeljavo in oblogo,
- izpusti na napeljavi morajo biti zaprti s kovinskimi čepi, zamaški ali slepimi prirobnicami. Zaprt ventil na izpustu ne zadošča in pomeni znatno nevarnost,
- potek plinskih napeljav mora biti znan,
- upogljivi priključni vodi plinskih naprav (plinske gibljive cevi) morajo biti položeni brez napetosti, pregibov ali zasukov in podobno, priključne armature plinskih naprav ne smejo biti toplotno ali kako drugače obremenjene,
- montaža vodovodnih cevi nad plinsko napeljavo ni dovoljena,
- dela v okolici plinske napeljave ne smejo ogrozati plinske napeljave,
- spremembe namembnosti ali rabe prostorov z gradbenimi ali brez gradbenih in drugih posegov lahko ogrozijo varnost, zato mora pri njih sodelovati strokovnjak,
- vsako zastiranje elementov plinske napeljave, plinskih naprav in napeljave za odvod dimnih plinov mora odobriti strokovnjak,
- zastiranje elementov za zagotavljanje zraka za zgorevanje je nevarno in prepovedano,
- pri porabi vnetljivih snovi (lepljenje talnih oblog ...) v prostorih s plinskimi napravami je potrebno slednje izključiti, vključno z vžigalnim plamenom,
- barvanje plinomerov, regulatorjev in armatur ni dovoljeno,
- dela na napeljavah za odvajanje dimnih plinov lahko izvaja samo strokovnjak,
- celotno plinsko napeljavo naj pregleda in preizkusi za ta dela registrirano podjetje vsakih 5 let,
- plinske naprave naj v skladu z navodili proizvajalca vsako leto pregleda in preskusi pooblaščenno podjetje.

Plinarna Maribor

družba za proizvodnjo, distribucijo energentov, trgovino in storitve, d. d.

Sedež podjetja: Plinarniška ul. 9, 2000 Maribor

Telefon: (02) 228 43 00
Faks: (02) 252 22 72
E-pošta: plinarna@plinarna-maribor.si
Spletna stran: www.plinarna-maribor.si

Splošna navodila za uporabo in vzdrževanje plinskih sistemov, oskrbovanih iz rezervoarjev za utekočinjeni naftni plin (UNP)

Utekočinjeni naftni plin (UNP)

Utekočinjeni naftni plin (propan, butan in njune zmesi) sodi med visoko vnetljive snovi, brez barve in vonja. Zaznamo ga zaradi plinu dodane snovi, ki oddaja značilen neprijeten vonj.

Sistem za oskrbo z utekočinjenim naftnim plinom iz rezervoarja

Sistem za oskrbo z utekočinjenim naftnim plinom iz rezervoarja zajema celoten sklop opreme pod tlakom, plinske napeljave vključno s plinskimi napravami. V ta sklop sodijo rezervoar, priključni cevovod, ki se pred vstopom v objekt konča z glavno zaporno pipo, regulatorji, plinomerom in drugimi armaturami.

Omrežje utekočinjenega naftnega plina

Je sistem utekočinjenega naftnega plina z več priključnimi cevovodi, ki jih napaja cevovod od rezervoarja ali rezervoarjev. Priključni cevovod je v zemljo položen od glavnega cevovoda utekočinjenega naftnega plina ali rezervoarja do glavne zaporne pipe pred vstopom v objekt.

Rezervoar utekočinjenega naftnega plina

Je tlačna oprema. Njegova postavitev mora potekati v skladu z Zakonom o graditvi objektov ZGO-1 in/ali Pravilnikom o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov (Ur. list RS, št. 114/2003, 130/2004 in 100/2005). Pričetek uporabe in vzdrževanje med uporabo določa Pravilnik o pregledovanju in preskušanju opreme pod tlakom (Ur. list RS, št. 45/2004).

Obveznosti izvajalca plinske napeljave do lastnika plinske napeljave:

1. Izvajalec plinske napeljave mora lastniku pred pričetkom delovanja predati podrobna navodila o ravnanju in vzdrževanju sistema za uporabo utekočinjenega naftnega plina iz rezervoarja, ki so skladna z lastnikovim načrtom, ali izdelati načrt izvedenega stanja.
2. Plinske naprave lahko postavi v obratovanje le za ta dela od proizvajalca naprave pooblaščen izvajalec, ki mora lastnika poučiti o ravnanju in predati navodila za obratovanje in vzdrževanje, zapise o zagonu in garancijske izjave.

Obveznosti lastnika plinske napeljave:

1. Lastnik plinske napeljave je odgovoren za vzdrževanje. Zato so rezervoarji v večini primerov v lasti distributerja. V nasprotnem primeru lahko lastnik s pogodbo preda rezervoar distributerju v vzdrževanje.
2. Lastnik zemljišča in objektov mora sistem utekočinjenega naftnega plina zavarovati pred poškodbami in nepooblaščenimi posegi ter poskrbeti, da ostanejo obvestila in napotki spoznavni, zaporni ventili pa brezhibni in dostopni za uporabo ob nevarnosti.
3. V bližini rezervoarja ni dovoljena uporaba plamena, naprav in orodja, ki lahko povzročijo iskro ali imajo razbeljeno površino. Pod pokrovom na rezervoarju je poleg druge armature ventil, s katerim lahko zapremo dovod plina v cevovod.
4. Nad v zemljo položenim cevovodom plina ni dovoljeno graditi ali postavljati objektov, skladiščiti materiala ali saditi dreves.
5. Potek cevovoda mora biti lastniku/uporabniku poznan in vrisan v katastrski načrt. Priključni plinski cevovod poteka od rezervoarja do objekta ali razdelilnega cevovoda.
6. Lastnik objekta je odgovoren, da so plinska napeljava in plinske naprave ustrezno vzdrževane in obratujejo varno. Dela na plinski napeljavi sme naročiti le za ta dela registriranim izvajalcem. Dela na plinski napeljavi do plinomera ali v bližini priključnega cevovoda smejo potekati z vednostjo in pod nadzorom distributerja plina.
7. Lastnik rezervoarja mora za preglede in preskuse rezervoarja in če sistem deluje na uparjevalnik plina, tudi zanj, skleniti pogodbo od države z imenovanim organom za periodične preglede. Organ za periodične preglede opravi uvodni pregled, izdelata katalog ukrepov in opravi pregled in preizkus rezervoarja v skladu s katalogom ukrepov (praviloma vsakih 5 let).

Razlika med zemeljskim plinom in utekočinjenim naftnim plinom

Najbolj razširjena predstavnika energetskega plinov sta zemeljski plin in utekočinjeni naftni plin. Oba plina sta brez barve in vonja in ju zaznamo zaradi dodane snovi, ki doda plinu značilen neprijeten vonj. Najpomembnejša razlika med plinoma je v tem, da je zemeljski plin lažji od zraka in se nabira v vrhnjih plasteh. Utekočinjeni naftni plin pa je težji od zraka in ga lahko pričakujemo pri tleh in na najnižjih mestih (jaški, kanali ...).

Čeprav se po fizikalno-kemičnih lastnostih, načinu dobave kupcu in načinu uporabe razlikujeta in je pomembno, da vemo, kateri plin uporabljamo, je ob zaznavi vonja po plinu potrebno upoštevati enaka navodila.

Ko postanete v objektih pozorni na vonj po plinu, ukrepajte v naslednjem vrstnem redu:

1. Odprite okna in vrata, poskrbite za prepih.
2. Zaprite dovod plina.
3. Zagotovite, da v prostorih, kjer ste zaznali vonj po plinu, ne pride:
 - do uporabe odprtega plamena, kajenja in uporabe vžigalic,
 - do nastanka iskre ali obloka zaradi vklopa/izklopa električnih stikal, telefona, električnega zvonca, električnih aparatov, električnih vtičnic in podobno ...,
 - do drugega vira vžiga ali razbeljene/vroče površine.
4. Opozorite druge stanovalce (s trkanjem po vratih in ne z zvonjenjem) in zapustite zgradbo.
5. Po telefonu zunaj ogroženega območja obvestite o nastali situaciji reševalce na tel. **113** in distributerja Plinarno Maribor, d.d., po tel. **02/ 22 84 300**.
6. Ne vračajte se v objekt, dokler strokovnjaki tega posebej ne dovolijo.

V primeru požara na plinovodni napeljavi ali napravah ukrepajte v naslednjem vrstnem redu:

1. Požar zaradi iztekanja plina iz napeljave ali naprav gasite z zapiranjem dovoda plina.
2. Manjše/začetne požare lahko gasite sami z aparati na prah, ogljikovim dioksidom in z razpršenim vodnim curkom. Pri tem varujte okolico, da se požar ne razširi.
3. Če v neposredni bližini objekta gori rezervoar s plinom, slednjega hladite s polivanjem,
 - opozorite druge stanovalce (s trkanjem po vratih in ne z zvonjenjem) in zapustite zgradbo,
 - po telefonu zunaj ogroženega območja obvestite o nastali situaciji reševalce po tel. **113** in distributerja Plinarno Maribor, d.d., po tel. **02/ 22 84 300**,
 - ne vračajte se v objekt, dokler strokovnjaki tega posebej ne dovolijo.